

ADVERBIAALI

liittyy

- A) **verbiin** : ilmaisee verbin ilmaiseman tekemisen aikaa, paikkaa, syytä tms. seikkaa; kertoo tarkemmin tekemisen laadusta.

Adverbiaalin muoto:

nominien sijat, verbien nominaalimuodot (erityisesti infinitiivit, paitsi I. infinitiivin lyhyt muoto), prepositio- ja postpositiorakenteet, adverbit, sivulauseet, lauseenvastikkeet.

Esim.

Tulin eilen kotiin väsyneenä.

Ylpeyttään hän ei heti voinut kertoa asiasta minulle.

Hölkäsin metsässä tunnin, mutta tänään en halua juosta metriäkään.

Minulle koitui ikävyyksiä, kun kiireeni takia jätin hänen toiveensa pitkäksi aikaa huomiotta.

Nauroin sydämellisesti hänen jutuilleen.

Talon takana kasvaa iso tammi.

Jos lähdet mukaan, kutsun muitakin.

Koska en halunnut loukata häntä, vaikenin.

Hän jaksoi olla ystävällinen, vaikka päivän rasitukset selvästi painoivatkin mieltä.

Puhuin hänelle kaikkien kuullen.

Kotiin päästyäni aloin valmistaa illallista.

- B) **adjektiivin tai adverbiin** : ilmaisee adjektiivin ilmaiseman laadun tai ominaisuuden astetta, tarkempaa luonnetta; ilmaisee adverbin ilmaiseman tavan tai seikan (nopeuden, paljouden, määrän jne.) tarkempaa astetta, tarkempaa luonnetta.

Adverbiaalin muoto:

Adverbi, nominin sijamuoto, joskus verbin nominaalimuoto.

Esim.

Vain hitaasti ymmärsin hyvin vuolaasta tarinasta olennaisen sisällön.

Oletko nähnyt tätä parempaa elokuvaa?

Kovin kauan en voi viipyä.

Onpa hirmuisen kallis pusero!

Hän on minulle rakas.

- C) **koko lauseeseen** : ilmaisee koko lauseen puitteita; tai puhujan/kirjoittajan omaa komenttia (asennetta, käsitystä) lauseen ilmaisemasta asiasta tai tapahtumasta; tai sitoo lauseen edeltävään puheeseen/kirjoitukseen esim. vastakohtana, lisäyksenä, esimerkkinä, loppupäätelmänä tms:na.

Adverbiaalin muoto:

Nominien sijamuoto, essiivi; adverbi, prepositio- tai postpositiorakenne, kahden nominin sanaliitto.

Esim.

Jo nuorena miehenä hän oli taitava poliitikko.

Suomessa Lenin matkusti Tampereelle.

Minä en valitettavasti voi auttaa sinua.

Onnekseni olin paikalla ajoissa.

Hallitus päättää asiasta todennäköisesti tänään.

Toki sinä voit lähteä mukaan.

Seuraavaksi käsittelemme lauseenvastikkeita.

Se on siis selvä, en voi enää tehdä mitään.

Tämän takia olen ollut hänelle vihainen.

A + C:

Onneksi hän tuli.
Hän tuli aamulla.
Ville pitää sinusta.
1800-luvulla naisten asema oli aika huono.
Pihalla leikki lapsia.
Hän siis ei tule?
Julistan täten asian ratkaistuksi
Suomessa hän matkusti Tampereelle.
Voitko luottaa minuun?
Miehestä tuli rikas.
Hän osti kirjan lahjaksi.
Poika juoksi kadulla.
Minulla ei ole rahaa.
Sen sijaan minä tiedän asian.
Usein se näissä keskusteluissa unohtuu.
Lääkärinä vaikenen tästä asiasta, yksityishenkilönä voin puhua siitä.
Hän nauroi pitkään / honottaen / Villelle / hauskasti / hirvittävästi.
Tällä päätöksellä olemme ratkaisseet asian.
Luin tänään kirjaa tunnin.
Rovaniemellä hän asuu yksiössä, Helsingissä hän omistaa rivitalon.
Minua väsyttää hieman.
Prinssi suuteli prinsessaa poskelle.

B:

hyvin suuri
minua suurempi
suurempi kuin minä
tehokkaan tuntuisesti
ihan hyvin
vielä kerran
juuri nyt
aivan oikein
sanomattoman huono
tätäkin kalliimpi
kaikkein paras
hitusen heikommin
vielä äsken